

[Johannes Hansen.]

Udtryk for — og for øvrigt vil det da blive fornødent i Løbet af kort Tid for den vedkommende Mand at afstaa sin Ejendom —, er der aldeles intet til Hinder for, at der fra Staten kan ydes Hjælp til at faa en saadan Gaard udstykket. Det er ikke et Stykke Arbejde, som vi paa nogen som helst Maade vil stille os hindrende overfor, tværtimod. Hvad angaar Etableringslaanene (Formanden ringer). Den højtærede Formand ringer, jeg skal derfor afbryde, jeg kan saa senere komme tilbage dertil.

Justitsministeren (Zahle): Hvis Vurderingen er rigtigt foretaget, saaledes som det jo foreskrives i Lov Nr. 352 af 7. August 1922 om Beskatning til Staten af faste Ejendomme, skal den angive netop den Værdi, som Jorden har, naar den tænkes at tilhøre en middelstor Bondegaard i middelgod Kultur. Hvis Jorden ikke er i mere end middelgod Kultur, skulde ogsaa Skattevurderingen angive den fulde Værdi for den, saaledes at Betaling i Henhold til Ejendomsskyld vil være fuld Erstatning. Men dette Beløb skal jo i hvert Fald undersøges af Vurderingsraadet, som forhøjer eller nedsætter, efter som der maatte være indtraadt nogen Ændring i Jordens Værdi eller Forbedring af dens Kultur siden sidste almindelige Vurdering. Der er oven i Købet Appellet til Over-Skyldraadet.

Jeg kan derfor ikke se, at denne Bestemmelse ikke giver Garanti for, at vedkommende, fra hvem der skal eksproprieres, i alle Tilfælde vil faa fuld Erstatning. Men jeg ønsker at fastslaa, at det er dette Lovforslags Hensigt, at den, fra hvem man eksproprierer, skal have fuld Erstatning, og hvis man fra Venstres Side mener, at det ikke skulde naas paa en tilstrækkelig betryggende Maade ved § 9, som den her er affattet, saa fremkom med Deres Affattelse, saaledes som De mener, man bør skrive den, for at der skal være fuld Garanti. Saa kan vi jo forhandle om det. Det Tilbud tør jeg godt give, thi jeg ved, at det er begge de to Partiers Villie, som fører dette Lovforslag frem sammen, at der skal gives fuld Erstatning, saaledes som baade Grundloven og Retfærdigheden kræver. Og jeg ønsker at faa dette fastslaaet som Resultat af denne Diskussion, at Be-

skyldningen fra Venstres Side om, at man ved Hjælp af dette Forslag vilde berøve Ejendomsbesidderne noget af deres Ejendom og give det for en Underpris til andre, er ganske urigtig. Jeg mener, at Forslaget, saaledes som det er affattet, giver Garanti for fuld Erstatning, men jeg tør love Forhandlingsvillighed overfor Oppositionen om en ændret Affattelse, hvis den kan føre noget rimeligt og bedre frem paa dette Omraade.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Olufson slap en lille Smule for let fra det Bevis, han vilde uddrage af Udstykningen paa Store Restrup. For det første sammenlignede det ærede Medlem Pengeforhold og Indtægtsforhold i 1909 med Pengeforhold og Indtægtsforhold i 1918. For det andet glemte det ærede Medlem at erindre om, at da Store Restrup blev udstykket, sad der en ganske forarmet Godsejer paa Gaarden, som havde hutlet sig igennem i længere Tid og ganske savnede Driftskapital til at drive den, som et stort Landbrug bør drives. Endelig omtalte det ærede Medlem aldeles ikke, at der jo paa en stor Gaard findes adskillige Folk, som har Indtægter, og som ikke findes i det enkelte Husmandsbrug. Paa en stor Gaard er der Husassistenter, der er Gartner, Fodermester, Staldfolk og faste Arbejdere. Alle disse Mennesker har Indtægter, de har deres erhvervsøkonomiske Eksistens, ligé saa vel som Husmanden har det. Naar man tager disse tre Faktorer i Betragtning, saa bliver Billedet i hvert Fald adskilligt mere sammensat, end det synes efter det ærede Medlems Fremstilling.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Clausager har Ordet for en kort Bemærkning.

Clausager: Jeg takker den højtærede Justitsminister. Han var i Grunden mere imødekommende, end jeg havde forlangt, for jeg havde slet ikke ønsket at faa at vide, hvor meget der bliver afveget fra det, der er foreslaaet; jeg har kun ønsket at faa at vide, hvad der er foreslaaet her. Og det er